

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Cdo/166/2016
Identifikačné číslo spisu:	1308207115
Dátum vydania rozhodnutia:	03.11.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Emil Franciscy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1308207115.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Mgr. Q. I., bývajúcej v D., zastúpenej JUDr. Miroslavom Králikom, advokátom so sídlom v Bratislave, Grösslingová č. 4, proti žalovanému Domovu seniorov ARCHA, so sídlom v Bratislave, Rozvodná č. 25, IČO: 30779278, zastúpenému JUDr. Jelou Mikuškovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Račianska č. 66, o určenie neplatnosti výpovede z pracovného pomeru a náhradu mzdy, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 C 78/2008, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. januára 2016 sp. zn. 5 Co 477/2013, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 26. januára 2016 sp. zn. 5 Co 477/2013 z r u š u j e a v e c v r a c i a t o m u t o s ú d u n a ď a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

1. Žalobou z 2. júna 2008 sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti výpovede z 31. januára 2008, ktorou s ňou žalovaný skončil pracovný pomer (ďalej len „výpoveď“), a tiež uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť jej náhradu mzdy od 31. marca 2008 do doby, kým jej umožní pokračovať v práci. Žalobu odôvodnila tým, že pre uplatnenie výpovedného dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce neboli splnené zákonné podmienky.

2. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 10. decembra 2008 č.k. 12 C 78/2008-98 žalobu zamietol; žalobkyňu zaviazal nahradiť žalovanému trovy konania. Dospel k záveru, že boli splnené všetky zákonné podmienky pre skončenie pracovného pomeru podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce a žalovaný preukázal príčinnú súvislosť medzi ním uskutočnenou organizačnou zmenou a nadbytočnosťou žalobkyne. Súd prvého stupňa vychádzal z toho, že na základe rozhodnutia žalovaného z 12. decembra 2007 bola u neho s účinnosťou k 1. januáru 2008 vykonaná organizačná zmena spočívajúca v zrušení aktivačného úseku, ktorého náplň sa včlenila do opatrovateľsko-ošetrovateľského úseku. Žalobkyňi, pracujúcej dovtedy na aktivačnom úseku na pozícii ergoterapeut, bola ponúknutá práca na rovnakej pozícii s čiastočne zmenenou pracovnou náplňou a s väčším rozsahom pracovného úväzku, žalobkyňa ale túto ponuku odmietla. Žalovaný, ktorý nemal možnosť naďalej ju zamestnávať pôvodnou prácou a inú vhodnú prácu pre ňu nemal, bol oprávnený dať

jej výpoveď z dôvodu nadbytočnosti.

3. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením zo 4. mája 2010 sp. zn. 5 Co 60/2009 napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie s tým, že treba doplniť dokazovanie a zistiť, či primátor hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „primátor“) súhlasil so zmenou organizačného poriadku žalovaného a či k organizačnej zmene došlo u žalovaného právne relevantným spôsobom.

4. Rozsudkom z 1. decembra 2010 č.k. 12 C 78/2008-164 súd prvej inštancie žalobu opätovne zamietol. Po doplnení dokazovania v zmysle pokynov odvolacieho súdu dospel k záveru, že ani zo zriaďovacej listiny, ani z organizačného poriadku žalovaného účinného od 1. októbra 2006 nevyplyvala riaditeľke žalovaného povinnosť žiadať primátora o predchádzajúci súhlas so zmenou organizačného poriadku; túto povinnosť mala len pri vydávaní (nového) organizačného poriadku. Navyše, riaditeľka o zmene informovala vopred primátora, ktorý súdu potvrdil, že so zmenou súhlasil. Vzhľadom na to nie je dôvod pochybovať o relevantnosti uskutočnenej organizačnej zmeny, a teda ani o platnosti výpovede. Súd prvej inštancie preto žalobu zamietol v určovacej časti; zamietol ju tiež v časti o zaplatenie náhrady mzdy, lebo rozhodovanie súdu o peňažných nárokoch podľa § 78 Zákonníka práce prichádza do úvahy len v prípade určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

5. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 3. apríla 2012 sp. zn. 5 Co 340/2011 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil v časti určenia neplatnosti výpovede a rozhodol, že výpoveď je neplatná. V časti týkajúcej sa náhrady mzdy napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie. V zmeňujúcej časti rozhodnutie odôvodnil tým, že organizačná zmena z 12. decembra 2007 je neplatná, lebo k nej nebol daný súhlas primátora. Poukázal na to, že podľa čl. V ods. 2 zriaďovacej listiny žalovaného je súhlas primátora potrebný pri každej organizačnej zmene, a to výlučne v písomnej forme, čo vyplýva jednak z § 12 ods. 4 zákona č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave (ďalej len „zákon č. 377/1990 Zb.“), podľa ktorého je primátor mesta v administratívnych vzťahoch správnym orgánom, ako aj z § 5 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „zákon č. 71/1967 Zb.“), podľa ktorého je vydávanie ústneho stanoviska správneho orgánu vylúčené. Keďže nebola preukázaná existencia písomného súhlasu primátora s predmetnou organizačnou zmenou, odvolací súd uzavrel, že k organizačnej zmene nedošlo a výpoveď je preto neplatná.

6. Na dovolanie žalovaného Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 27. júna 2013 sp. zn. 3 Cdo 335/2012 tento rozsudok odvolacieho súdu (viď 5.) zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolaciemu súdu vytkol, že v rozsudku nevysvetlil, prečo vzťah žalovaného a jeho zriaďovateľa považoval za administratívnoprávny a neodôvodnil, ktoré okolnosti ho viedli k záveru, že ústne stanovisko zriaďovateľa je nepostačujúce.

7. Krajský súd v Bratislave, ktorému bola vec vrátená na ďalšie konanie, rozsudkom z 26. januára 2016 sp. zn. 5 Co 477/2013 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru zmenil určiac, že výpoveď je neplatná. V napadnutej časti týkajúcej sa náhrady mzdy a náhrady trov konania odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7.1. V odôvodnení citoval ustanovenia § 63 ods. 1 písm. b/ a ods. 2 Zákonníka práce a konštatoval, že predpokladom použitia výpovedného dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce je existencia organizačnej zmeny, nadbytočnosť zamestnanca a príčinná súvislosť medzi organizačnou zmenou a nadbytočnosťou zamestnanca. O nadbytočnosť zamestnanca ide, ak zamestnávateľ nemá možnosť zamestnanca ďalej zamestnávať prácami dohodnutými v pracovnej zmluve. Hmotnoprávnou podmienkou platnosti výpovede z pracovného pomeru je tiež splnenie povinnosti zamestnávateľa v zmysle § 63 ods. 2 Zákonníka práce, teda preukázanie nemožnosti zamestnávať zamestnanca ďalej v mieste dojednanom ako mieste výkonu práce.

7.2. Rozhodnutie o organizačnej zmene, v dôsledku ktorej sa zamestnanec stane nadbytočným, musí

byť urobené písomne oprávneným orgánom zamestnávateľa. Z písomného rozhodnutia žalovaného o organizačnej zmene z 12. decembra 2007 vyplýva, že s účinnosťou od 1. januára 2008 sa ruší aktivačný úsek, náplň práce ktorého sa včlení do opatrovateľsko-ošetrovateľského úseku. O tejto organizačnej zmene bol informovaný aj zriaďovateľ žalovaného. Uvedená skutočnosť vyplýva z textu rozhodnutia o organizačnej zmene z 12. decembra 2007 a tiež z potvrdenia primátora z 3. decembra 2008. V konaní bolo preukázané, že primátor ústne súhlasil s predmetnou organizačnou zmenou.

7.3. Podľa čl. V bod 2 zriaďovacej listiny z 1. januára 2000 vnútornú organizáciu žalovaného upravuje organizačný poriadok vydaný ním po predchádzajúcom súhlase primátora. Podmienka predchádzajúceho súhlasu primátora s úpravou či zmenou organizačného poriadku je podmienkou účinnosti prijatej zmeny. Ak primátor súhlas neudelí, treba mať za to, že k organizačnej zmene nedošlo.

7.4. Odvolací súd zotrval na argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho skoršieho rozsudku a opätovne poukázal na ustanovenia § 12 ods. 4 zákona č. 377/1990 Zb. a § 5 zákona č. 71/1967 Zb. Podľa jeho právneho názoru vyplýva administratívnoprávna povaha vzťahu žalovaného a jeho zriaďovateľa zo zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci, v súlade s ktorým bol žalovaný zriadený ako osobitné zariadenie poskytujúce sociálne služby pre seniorov. Toto zariadenie plní úlohy v oblasti verejnej správy na úseku sociálnych vecí. Uvedený zákon spadá do oblasti verejného práva, konkrétne správy sociálnych vecí. Právna povaha uvedeného vzťahu vyplýva tiež z ustanovení § 3 a § 21 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z.z.“), z ktorých nesporne vyplýva, že žalovaného i jeho zriaďovateľa treba považovať za subjekty verejnej správy. Mylný a nepodložený zákonom a zriaďovacou listinou je názor žalovaného, podľa ktorého sa písomný súhlas primátora vyžadoval len pre prípad prijatia nového organizačného poriadku, nie však v prípade jeho čiastkovej zmeny. Situácia, za ktorej sa žalobkyňa mala stať pre žalovaného nadbytočnou, si vyžadovala zmenu organizačného poriadku, a to preto, lebo došlo k zlúčeniu dvoch úsekov. Žalovaný bol síce oprávnený vyhotoviť organizačný poriadok, jeho záväznosť však zriaďovateľ podmienil svojim predchádzajúcim súhlasom. Nepochybne tak postupoval z dôvodu realizácie svojich kontrolných oprávnení vyplývajúcich zo zákona a tiež so zreteľom na zverenie svojho majetku žalovanému a napojenie žalovaného na rozpočet zriaďovateľa. V danom prípade išlo medzi žalovaným a jeho zriaďovateľom o vzťah nadriadenosti a podriadenosti, ktorý je typický pre verejnoprávny vzťah. Relevantná organizačná zmena prebehla u žalovaného až 1. júna 2009, lebo až od tohto dňa sa žalovaný organizačne členil na ekonomicko-prevádzkový a opatrovateľsko-ošetrovateľský úsek. Vzhľadom na to, že k žalovaným tvrdenej organizačnej zmene nedošlo 1. januára 2008, žalobkyňa sa k uvedenému dňu nemohla stať nadbytočnou. V predmetnej veci tak absentuje minimálne príčinná súvislosť medzi organizačnou zmenou a nadbytočnosťou zamestnanca. Z toho odvolací súd vyvodil, že výpoveď je neplatná.

7.5. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa určenia neplatnosti výpovede zmenil podľa § 220 O.s.p. a žalobe, v tejto časti dôvodnej, vyhovel. V časti týkajúcej sa náhrady mzdy napadnutý rozsudok zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.); vysvetlil, že v tejto časti nebol zistený skutkový stav, lebo súd prvej inštancie sa riadil nesprávnymi právnymi názormi. Naostatok dodal, že o náhrade trov celého konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

8. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 26. januára 2016 sp. zn. 5 Co 477/2013 napadol žalovaný dovolaním s tým, že v konaní došlo k procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Odvolaciemu súdu vytkol, že sa vôbec nezaoberal zriaďovacou listinou žalovaného, ktorú pri rozhodovaní úplne odignoroval. Podľa tejto zriaďovacej listiny vnútornú organizáciu žalovaného upravuje organizačný poriadok ním vydaný po predchádzajúcom súhlase primátora zriaďovateľa; z ničoho ale nevyplýva, že by sa vyžadovala písomná forma tohto súhlasu. Zo zriaďovacej listiny ani žiadneho ustanovenia zákonov č. 377/1990 Zb., č. 71/1967 a č. 523/2004 Z.z. nemožno usudzovať, že by vzťah medzi žalovaným a jeho zriaďovateľom mal povahu administratívneho vzťahu. Rozhodnutie o organizačnej zmene sa neprijíma v správnom konaní; nejde o právny úkon a nemožno naň hľadiť z aspektov významných podľa zákona č. 71/1967 Zb. Sama skutočnosť, že k zmene organizačného poriadku žalovaného došlo v roku 2006 po predchádzajúcom písomnom súhlase primátora zriaďovateľa, nemôže predurčovať to, že každá organizačná zmena (teda aj zmena účinná od

1. januára 2008) musela byť vopred odsúhlasená výlučne v písomnej forme. Udelenie ústneho súhlasu, ktoré potvrdil primátor opakovane vo vyjadreniach založených v spise, bolo úplne postačujúce. Následná zmena zriaďovacej listiny prijatá k 1. júnu 2009 bola len potvrdením skoršej vôle zriaďovateľa neformalizovať zbytočne proces prijímania zmien vnútornej organizácie žalovaného. Z týchto dôvodov žalovaný žiadal napadnutý rozsudok buď zrušiť (a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie) alebo zmeniť (tak, že bude potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie).

9. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že výsledky vykonaného dokazovania nepreukázali, že by k 1. januáru 2008 došlo u žalovaného k takej organizačnej zmene, dôsledkom ktorej by bolo zrušenie aktivačného úseku a včlenenie jeho náplne do iného úseku. Organizačný poriadok žalovaného z 1. októbra 2006, ktorý bol v písomnej forme schválený primátorom zriaďovateľa, má prílohu č. 1., v zmysle ktorej je u žalovaného zriadený zdravotný úsek, aktivačný úsek, prevádzkovo-ekonomicko personálny úsek a zariadenie opatrovateľskej služby. Tento stav zostal zachovaný aj po uvedenom dni (až do 1. júna 2009); organizačný poriadok nemal žiadny iný dodatok podpísaný primátorom. To znamená, že 1. januára 2008 k organizačnej zmene (podmieňujúcej nadbytočnosť žalobkyne a zároveň platnosť výpovede) vôbec nedošlo. Žalovaný v dovolaní nedôvodne vytýka odvolaciemu súdu, že pri rozhodovaní nevzal na zreteľ zriaďovaciu listinu žalovaného; odvolací súd totiž v súvislosti s tým poukázal na § 5 zákona č. 377/1990 Zb. a náležite vysvetlil svoje právne závery, podľa ktorých medzi zriaďovateľom a žalovaným je vzťah administratívny. V rámci ich vzťahu je právne relevantné iba také stanovisko, ktoré primátor vydal v písomnej (teda nie ústnej) forme. Len v písomnej forme vydané stanovisko je dostatočne transparentné a umožňujúce aj s časovým odstupom posúdiť, či a akého obsahu bolo stanovisko vydané. Napokon, táto forma stanoviska bola v minulosti pravidelne zachovaná v iných prípadoch, nie však v prípade organizačnej zmeny, o ktorej žalovaný tvrdí, že nastala k 1. januáru 2008. Žalobkyňa z týchto dôvodov žiadala nedôvodné dovolanie žalovaného zamietnuť.

10. Dovolanie žalovaného bolo podané 3. mája 2016. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

11. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal prípustnosť a dôvodnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP).

12. Dovolanie je procesný úkon strany adresovaný súdu. Dovolateľ ním prejavuje vôľu vyvolať účinok spočívajúci v prelomení právoplatnosti napadnutého rozhodnutia a uskutočnení meritórneho dovolacieho prieskumu.

12.1. Dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých podľa vtedy účinnej právnej úpravy nebol daný dôvod ani pre zastavenie konania [napríklad vzhľadom na nesplnenie osobitnej podmienky dovolacieho konania (§ 241 ods. 1 veta druhá O.s.p.)] ani pre odmietnutie dovolania [z niektorého dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 243c O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. a/ až d/ O.s.p. (napríklad preto, lebo dovolanie bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nebol tento opravný prostriedok prípustný)] vyvolali procesný účinok umožňujúci a zároveň prikazujúci dovolaciemu súdu uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

12.2. Tie dovolania podané do 30. júna 2016, v prípade ktorých bol podľa vtedy účinnej právnej úpravy daný dôvod na zastavenie dovolacieho konania alebo odmietnutie dovolania, tento procesný účinok nemali (porovnaj tiež I. ÚS 4/2011 a II. ÚS 172/03).

12.3. Zohľadňujúc vzájomnú koreláciu ustanovení § 470 ods. 1 CSP a § 470 ods. 2 CSP dovolací súd konštatuje, že nová právna úprava vychádza síce z princípu okamžitej aplikability procesnoprávných noriem (viď § 470 ods. 1 CSP), rešpektuje ale procesný účinok tých dovolaní uvedených v bode 12.1., ktorý zostal zachovaný aj po 30. júni 2016 (viď § 470 ods. 2 CSP). V dôsledku toho platí, že ustanovenia novej, od 1. júla 2016 účinnej, právnej úpravy o dovolaní a dovolacom konaní sa v prípade

týchto dovolaní nemôže uplatniť v plnom rozsahu hneď od uvedeného dňa, v celej šírke a so všetkými dôsledkami. Úplná aplikabilita týchto ustanovení novej právnej úpravy sa uplatní až pri dovolaniach podaných od uvedeného dňa. Opačný záver by bol porušením právnej istoty a legitímnych očakávaní strán, lebo ten, kto konal na základe dôvery v platný a účinný zákon, nemôže byť vo svojej dôvere k nemu sklamaný [viď tiež závery vyjadrené v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. PL. ÚS 36/1995].

13. Podľa právneho stavu účinného do 30. júna 2016 bolo dovolaním možné napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu iba vtedy, pokiaľ to zákon pripúšťal (viď § 236 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie bolo prípustné proti každému rozhodnutiu, ak v konaní došlo k najzávažnejším procesným vadám uvedeným v § 237 ods. 1 O.s.p. Prípustnosť dovolania proti rozsudku upravoval § 238 O.s.p. a proti uzneseniu § 239 O.s.p.

13.1. Dovolanie proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu bolo prípustné v zmysle § 238 ods. 1 O.s.p.

13.2. Dovolanie žalovaného, ktoré v danom prípade smeruje proti zmeňujúcemu rozsudku, vyvolalo účinok zachovaný aj po 1. júli 2016 (§ 470 ods. 2 CSP) spočívajúci v tom, že dovolateľom napadnuté rozhodnutie bolo možné (a tiež potrebné) podrobiť meritórnemu dovolaciemu prieskumu.

I.

14. Právny poriadok platný a účinný v čase podania dovolania ukladal dovolaciemu súdu (viď ustanovenie § 242 ods. 1 O.s.p.), aby aj ex offio posúdil, či v konaní nedošlo k niektorej zo závažných procesných väd, ktoré sú uvedené v § 237 ods. 1 O.s.p. O procesnú vadu konania v zmysle tohto ustanovenia išlo vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

14.1. Dovolateľ procesné vady konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. nenamietal a ich existencia ani nevyšla v dovolacom konaní najavo.

14.2. Opodstatnenosť dovolania preto z § 237 ods. 1 O.s.p. nevyplýva.

II.

15. Dovolateľ tvrdí, že v konaní došlo k „inej vade“ majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

15.1. Za „inú vadu“ (v § 237 ods. 1 O.s.p. neuvedenú) sa v doterajšej rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovalo najmä porušenie ustanovení o dokazovaní napríklad tým, že súd vôbec nezisťoval skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci aj napriek tomu, že boli tvrdené a na ich preukázanie boli navrhnuté dôkazy. Vadu tejto povahy zakladalo aj porušenie ustanovení o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov (napríklad osoba, ktorá mala byť vypočutá ako svedok, bola vypočutá ako účastník konania, svedok nebol o svojich povinnostiach riadne poučený, dôkaz listinou bol vykonaný v rozpore s § 129 O.s.p.). Zo spisu nevyplýva, že by došlo k vade takejto povahy.

15.2. Doterajšia rozhodovacia prax najvyššieho súdu za „inú vadu“ považovala aj to, keď odvolací súd pri svojom rozhodovaní nerešpektoval záväzný právny názor, ktorý bol vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí odvolacieho súdu. Ak odvolací súd v ďalšom konaní nerešpektoval právny záver najvyššieho súdu, išlo o relevantný dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 227/2011, 3 Cdo 26/2012, 3 Cdo 12/2016 a tiež rozhodnutie uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 2/2002).

16. Dôvodom, pre ktorý najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Cdo 335/2012 zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 3. apríla 2012 sp. zn. 5 Co 340/2011, bolo to, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu bolo nedostatočné, vykazujúce znaky nepreskúmateľnosti. Najvyšší súd v

zrušujúcom uznesení odvolaciemu súdu vytkol, že neodôvodnil, na základe čoho treba vzťah medzi žalovaným a zriaďovateľom považovať za vzťah administratívnoprávny, a nevysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k právnemu názoru, že vydanie (len) ústneho stanoviska bolo vylúčené.

16.1. O „inú vadu“ by teda v danom prípade išlo vtedy, ak by odvolací súd, ktorému bola vec vrátená na ďalšie konanie, neodstránil nedostatok (nepreskúmateľnosť) vytýkaný dovolacím súdom v zrušujúcom uznesení.

16.2. Zo spisu však vyplýva, že odvolací súd mal pri rozhodovaní na zreteli obsah rozhodnutia najvyššieho súdu a dôvody, ktoré vysvetlil vo svojom skoršom rozsudku, doplnil spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 157 ods. 2 O.s.p. Z neskoršieho rozhodnutia odvolacieho súdu zreteľne vyplýva, z ktorých skutkových okolností vychádzal, pod ktoré zákonné ustanovenia podriadil svoje zistenia pri právnom posudzovaní veci a k akým právnym záverom následne dospel.

16.3. Z vyššie uvedeného vyplýva, že žalovaný nedôvodne vytýka odvolaciemu súdu, že sa odchyľil od právneho záveru zaujatého najvyšším súdom. Dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. teda dovolateľ uplatnil neopodstatnene.

III.

17. Žalovaný v dovolaní vyslovil presvedčenie, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

18. Žalovaný je právnická osoba, ktorá vznikla na základe rozhodnutia zriaďovateľa, postavenie, úlohy, povinnosti, právomoci a spôsob rozhodovania ktorého určil zákon. Ide o rozpočtovú organizáciu zriadenú hlavným mestom Slovenskej republiky Bratislava.

18.1. V zmysle § 11 ods. 5 písm. i/ zákona č. 377/1990 Zb. rozpočtové organizácie zriaďuje, zrušuje a kontroluje mestské zastupiteľstvo, ktoré na návrh primátora vymenúva a odvoláva ich riaditeľov.

18.2. Príjmami a výdavkami je žalovaný zapojený na rozpočet zriaďovateľa; hospodári samostatne podľa schváleného rozpočtu s prostriedkami, ktoré mu určí zriaďovateľ v rámci svojho rozpočtu (viď § 21 ods. 1 veta prvá a druhá zákona č. 583/2004 Z.z.).

18.3. Žalovaný je subjekt verejnej správy v zmysle § 3 zákona č. 523/2004 Z.z.

18.4. Primátor je výkonným orgánom Bratislavy a zastupuje ju navonok; v majetkovoprávných vzťahoch Bratislavy a v pracovnoprávných vzťahoch jej zamestnancov je štatutárnym orgánom Bratislavy; v administratívnoprávnych vzťahoch Bratislavy je správnym orgánom [viď čl. 9 ods. 1 Štatútu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy (ďalej len „Štatút“)].

19. Z vyššie označených ustanovení je zrejmé, že vzájomný vzťah medzi žalovaným a jeho zriaďovateľom nie je založený na ich rovnom postavení, sú v ňom zreteľné prvky nadriadenosti a podriadenosti. Ich vzťah, bezpochyby verejnoprávnej povahy, má medziiným stránku riadiacu, kontrolnú, organizačnú, finančnú a personálnu. V takto široko rozvetvenom rámci ich základného vzťahu sa v praxi (na oboch stranách) neraz vyskytuje množstvo úkonov (rozhodnutí), ktoré boli vyvolané odlišnými dôvodmi, a je preto logické, že právna povaha týchto úkonov nemusí byť rovnaká. Ani vo verejnoprávnej sfére (podobne ako v súkromnoprávnej sfére) nie je v praxi vylúčené, že subjekt, ktorý zriadil nejakú právnickú osobu, si napríklad v zriaďovacej listine vymieni, že ním zriadená právnická osoba môže svoj vnútroorganizačný predpis zmeniť len po predchádzajúcom súhlase zriaďovateľa. Jednostranný a pre zriadenú právnickú osobu záväzný akt jej zriaďovateľa, ktorým vyjadruje svoj súhlas alebo nesúhlas s návrhom zmeny organizačného poriadku zriadenej organizácie nie je administratívnym úkonom. Takýto (ne)súhlas treba chápať ako organizačné opatrenie (akt riadenia), ktorý zriaďovateľ prijíma v priestore vytvorenom mu zriaďovacou listinou na to, aby mohol ovplyvňovať vnútornú organizáciu ním zriadenej právnickej osoby a prípadne korigovať ňou zamýšľané kroky, ktoré nezodpovedajú jeho zámerom a s ktorými sa nestotožňuje.

20. Žiadosť riaditeľky žalovaného z konca roka 2007, aby primátor odsúhlasil pripravovanú vnútroorganizačnú zmenu účinnú od 1. januára 2008, nemožno považovať za návrh na začatie správneho konania v zmysle § 18 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. Na riadiacu činnosť primátora, v rámci ktorej posudzuje opodstatnenosť dôvodov takejto žiadosti a v jej záverečnej fáze vyjadruje svoje súhlasné alebo nesúhlasné stanovisko, sa nevzťahujú ustanovenia zákona č. 71/1967 Zb. Nejde tu o „rozhodovací proces“, ktorý by mal obsahovú (upravenú normami hmotného práva) a procedurálnu (upravenú normami procesného práva) stránku. Primátor v rámci tejto činnosti nerozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach žiadateľa (žalovaného) a žiadajúci nemá právo domáhať sa opravným prostriedkom zmeny (zrušenia) výsledku tejto činnosti v prípade, že s ním nesúhlasí. Pri riešení otázky formy (ne)súhlasu primátora s organizačnou zmenou žalovaného nemožno preto postupovať podľa ustanovení zákona č. 71/1967 Zb. Na tomto konštatovaní nič nemení čl. 9 ods. 1 Štatútu, ktorý obsahovo vyjadruje iba zásadu, podľa ktorej tam, kde ide o „administratívny vzťah Bratislavy“, má primátor postavenie správneho orgánu.

21. V tých otázkach vzťahu medzi zriaďovateľom a ním zriadenou rozpočtovou organizáciou, ktoré nie sú upravené právnym poriadkom, je spravidla na zriaďovateľovi, ako formálne a obsahovo vymedziť činnosť zriadenej organizácie, aké oprávnenia, úlohy a sféry činnosti prenechať zriadenej organizácii a či a akými predpokladmi podmieni niektoré jej úkony (rozhodnutia). Ak je zriaďovateľ oprávnený vymedziť úkony, ktoré môže urobiť organizácia celkom bez jeho súhlasu (vo vlastnej kompetencii) alebo len s jeho súhlasom, bezpochyby môže stanoviť aj formu svojho súhlasu podmieňujúceho uskutočnenie niektorého z rozhodnutí zriadenej organizácie. Môže teda stanoviť, že v tom alebo onom prípade sa vyžaduje (až) písomný súhlas zriaďovateľa. Pokiaľ ale zriaďovateľ v zriaďovacej listine nešpecifikuje formu svojho súhlasu, ktorým podmieňuje niektoré úkony (rozhodnutia) zriadenej organizácie, treba za právne relevantnú považovať tak písomnú, ako aj ústnu formu udelenia predchádzajúceho súhlasu.

21.1. V zriaďovacej listine z 1. januára 2000 si zriaďovateľ vyhradil, že organizačný poriadok žalovaného môže byť vydaný iba „po predchádzajúcom súhlase primátora hlavného mesta“ (viď čl. V. zriaďovacej listiny založenej v spise na čl. 45 a 46 spisu).

21.2. Primátor v danom prípade písomne potvrdil, že riaditeľkou žalovaného bol informovaný „o včlenení aktivačného úseku do úseku opatrovateľského, a to od januára 2008“ (viď čl. 78 spisu). Vo vyjadrení z 18. októbra 2010 (čl. 147 spisu) primátor zopakoval, že „udelil predchádzajúci súhlas so zmenami organizačného poriadku, ktoré nastali s účinnosťou od 1. januára 2008“; dodal tiež, že tento predchádzajúci súhlas považoval za dostatočný vzhľadom na to, že sa nevyžadovalo, aby bol udelený písomne.

22. Rozhodnutím riaditeľky žalovaného z 12. decembra 2007 (čl. 25 spisu) bol s účinnosťou od 1. januára 2008 aktivačný úsek, na ktorom pracovala aj žalovaná, zrušený a jeho činnosť bola včlenená do opatrovateľsko-ošetrovateľského úseku; na tento úsek prešiel aj výkon funkcie žalobkyne (ergoterapeutky). O tejto organizačnej zmene bola žalovaná informovaná (čl. 28 spisu).

22.1. Sama skutková stránka (existencia uvedeného rozhodnutia a jeho faktická realizácia začiatkom roka 2008) nebola v konaní sporná; sporným zostalo iba to, či a aké následky malo toto rozhodnutie riaditeľky z hľadiska možnosti žalovaného skončiť so žalobkyňou pracovný pomer podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce.

22.2. Odvolací súd zastával názor, že k relevantnej organizačnej zmene u žalovaného došlo až od 1. júna 2009. Podľa odvolacieho súdu k tejto zmene - z dôvodu absencie písomného súhlasu primátora - nedošlo v rozhodnom čase (teda 1. januára 2008), a tak výpovedi nepredchádzala organizačná zmena opodstatňujúca v okolnostiach preskúmvanej veci postup zamestnávateľa podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce.

22.3. Dovolací súd sa s týmto právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje. Pri akceptovaní významu faktického (reálneho) stavu nedáva totiž obsah spisu žiadny dôvod pre pochybnosti o tom, že k tejto organizačnej zmene u žalovaného v skutočnosti došlo (už) 1. januára 2008.

23. Vychádzajúc z vyššie uvedeného (viď 21.) nemožno mať pochybnosti o tom, že bol daný predchádzajúci súhlas primátora s organizačnou zmenou účinnou od 1. januára 2008. Bolo pri tom iba

na primátorovi, či predchádzajúci súhlas udelí v písomnej alebo ústnej forme. Z materiálneho hľadiska nie je významné, že organizačná zmena, ktorá sa reálne uskutočnila na základe rozhodnutia riaditeľky s účinnosťou od 1. januára 2008, sa formálne premietla do vnútroorganizačného predpisu žalovaného až neskôr.

24. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolateľ v danom prípade opodstatnene uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. argumentujúc tým, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

24.1. Ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší (§ 449 ods. 1 CSP). Ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí (§ 449 ods. 2 CSP).

24.2. Najvyšší súd v súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

25. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

26. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.